

Proglas

Rihard Hilzenbek (1916)

Časni i ugledni građani Ciriha, studenti, zanatlije, radnici, skitnice, besciljnici svih zemalja, ujedinite se. Ispred Kabarea Volter i svog prijatelja Huga Bala, osnivača i upravnika te najučenije institucije, preneću vam večeras proglas koji će vas uzdrmati. Nadam se da nećete pretrpeti nikakvu fizičku štetu, ali ono što imamo da vam kažemo pogodiće vas kao metak. Odlučili smo da svoje različite aktivnosti objedinimo pod imenom dada. Pronašli smo dadu, mi smo dada i imamo dadu. Dada dolazi iz rečnika i ne znači ništa. To je značajno ništa, ništa koje nešto znači. To je ništa s kojim želimo da promenimo svet, ništa s kojim ćemo promeniti poeziju i slikarstvo, ništa s kojim ćemo okončati ovaj rat. Stojimo pred vama bez ikakvih namera, ne želimo čak ni da vas nasmejemo ili zabavimo. Ali, iako je sve ovo do sada bilo ništa, ipak ne moramo da završimo kao neprijatelji. Onog časa kada savladate svoje malograđanske otpore, s našom dadom na svom barjaku, među nama opet mogu da zavladaju razumevanje i prijateljstvo. Molimo vas da dadu prihvatite kao poklon, zato što su oni koji je ne prihvate izgubljeni. Dada je najbolji lek i garantuje sreću u braku. Deca vaše dece biće vam zahvalna. A sada se opraštam s vama, s dada pozdravom i dubokim dada naklonom. Živela dada. Dada, dada, dada.

Richard Huelsenbeck, *Erklärung*. Prvi put pročitano u *Cabaret Voltaire*, tokom proleća 1916. Richard Huelsenbeck, *Dada. Eine literarische Dokumentation*, Rowohlt, Reinbek-Hamburg, 1964, str. 30. *Dada Zürich: Texte, Manifeste, Dokumente*, ed. Karl Riha, Reclam, Stuttgart, 1992 (2010), str. 29.

AG, 2015, <http://anarhija-blok45.net/zen.com>